

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

HALK SAĞLIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HSGM HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI
13/10/2023, 14:42:40 - E-43252159-610-226855158

226855158

HSGM HUKUK VE MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI

CERTIFICATE

7/2865
GK 13

Sayı : 43252159

Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11/08/2023 tarihli ve 43452547-120.07-1266800 sayılı yazınız.

Kars Milletvekili Sayın Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT tarafından verilen “Deprem bölgesinde kadına yönelik şiddetle mücadele edilmesi ve toplumsal cinsiyet odaklı bir afet yönetim planı oluşturulmasına ilişkin” 7/2865 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

Kars Milletvekili Sayın Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT tarafından verilen “Deprem bölgesinde kadına yönelik şiddetle mücadele edilmesi ve toplumsal cinsiyet odaklı bir afet yönetim planı oluşturulmasına ilişkin” 7/2865 esas numaralı yazılı soru önergesi cevabıdır.

6 Şubat depremlerinin üzerinden tam 6 ay geçmiştir. Deprem sonrasında kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarının ve şiddete maruz bırakılan ya da risk altında olan kadın ve çocukların durumuna dair sunulan raporlar ve saha gözlemleri, depremten etkilenen illerde kadınların yaşadığı zorlukları gözler önüne sermektedir. Kadınlar çadır, konteyner veya barakalarda kalmakta ve temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekmektedir. Maddi destek ve hukuki danışma gibi ihtiyaçları yetersiz kalmakta, genç kadınlar eğitimlerini sürdürme ve duygusal yükü başa çıkma ihtiyacı duymaktadır. Şiddet ortamından uzaklaşan kadınlar dahi desteklere erişimde zorluk yaşamakta ve erkeklerin şiddetini tekrar yaşamaktadırlar. Uygulamalarda tutarsızlıklar ve standartlaşma eksikliği nedeniyle kadınlar destek taleplerini yerine getirmekte güçlük çekmektedirler ve can güvenlikleri risk altında kalmaktadır. Kadınların şiddetle mücadele ettiği ve kolluk kuvvetlerinin sorumluluğunu yerine getirmediği vakalar yaşanmıştır.

Yaşanan bu zorluklar, toplumsal cinsiyet perspektifi eksikliği ve etkin çalışmayan destek mekanizmaları nedeniyle artmakta ve kadınların güvenlikleri ve ihtiyaçları göz ardı edilmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği odaklı bir afet yönetim planı ve şiddetle mücadele acil eylem planının eksikliği, deprem bölgelerinde ve göç edilen illerde kadınların karşılaştığı engelleri daha da zorlaştırmaktadır. İhtiyaç temelli ve toplumsal cinsiyete duyarlı destek mekanizmalarının eksikliği, hizmet standardının olmaması ve kötü uygulamaların cezalandırılmaması, kadınların ihtiyaç duydukları desteklere erişimlerinin engellemektedir.

Bu bağlamda, kadına yönelik şiddetle mücadele mekanizmalarının ve sosyal desteklerin niteliğinin artırılması ve toplumsal cinsiyet perspektifiyle yönetilmesi, deprem sonrasında yaşanan sorunları en aza indirmek için faydalı görünmektedir. Kadınların güvenlikleri, hakları ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak etkin çalışan bir destek mekanizması oluşturulması, deprem bölgelerinde yaşanan zorlukları azaltacak ve kadınların hayatlarını yeniden kurlmalarına yardımcı olacaktır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) Deprem bölgelerindeki çadır kentlerde yaşayan kadınların ve çocukların psikososyal sağlığı ve ruh sağlığına yönelik hangi tür destek ve hizmetler sağlanmaktadır? Sağlık Bakanlığı olarak bu hizmetlerin niteliği ve etkinliği üzerine yapılan bir değerlendirme var mıdır?

2) Şiddet mağduru olan kadınlar ve çocuklar için acil sağlık hizmetlerine erişim konusunda hangi önlemler alınmıştır? Hangi sağlık kurumları ve birimlerinde şiddet mağdurlarına yönelik hizmetler sunulmaktadır?

3) Deprem sonrasında kadınların çadır kentlerde yaşadığı hijyenik koşullar ve salgın hastalıklara yönelik risklerle ilgili olarak Sağlık Bakanlığı tarafından yapılan inceleme ve önlemler nelerdir?

4) Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve şiddet mağduru olan kadınların tespiti konusunda sağlık personeli için eğitim programları düzenlenmekte midir? Bu konuda sağlık personeli tarafından yapılan müdahaleler ve tespitlerin etkinliği değerlendirilmekte midir?

5) Deprem bölgelerindeki kadınların cinsel sağlık hizmetlerine erişimi nasıldır? Bu konuda yapılan çalışmalar ve sağlık hizmetlerinin niteliği hakkında bilgi verebilir misiniz?

6) Deprem sonrasında çocuklar arasında yaşanan travma ve psikososyal sorunlara yönelik Sağlık Bakanlığı tarafından hangi tür tedbirler alınmıştır? Çocukların ruh sağlığına yönelik hizmetlerin niteliği ve yaygınlığı hakkında bilgi verebilir misiniz?

7) Deprem bölgelerinde kadınlara yönelik şiddetle mücadelede farkındalık ve önleme çalışmaları için hangi tür kampanyalar ve eğitimler düzenlenmektedir?

8) Sağlık Bakanlığı, deprem sonrasında kadınlara yönelik şiddet ve psikososyal sorunlarla ilgili olarak diğer bakanlıklar ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği içinde hangi tür projeler yürütmektedir?

9) Deprem bölgelerindeki sağlık kurumları ve birimlerinde kadınlara yönelik şiddetle mücadele ve psikososyal destek hizmetleri için uygun personel ve ekipmanlar sağlanmaktadır mıdır?

10) Sağlık Bakanlığı olarak deprem sonrasında kadınların ve çocukların yaşadığı zorluklar ve ihtiyaçlar doğrultusunda önümüzdeki dönemde planladığınız çalışmalar ve projeler var mıdır?

11) Verilerinize göre, deprem bölgesinde çocuk yasta gebe olan ve doğum yapan çocukların sayısı, bu sayıların illere göre dağılımı ve suç duyurusunda bulunma durumu nedir?

CEVAPLAR:

Afet bölgesinde ve diğer 70 ilde gönüllü ekiplerimizle psikososyal destek hizmetleri verilmiştir. Psikososyal destek çalışmaları kapsamında öncelikle ihtiyaç tespiti, depremzede ve yakınlarına psikolojik ilk yardımın yanında olası risk faktörlerini tespit edilmesi, bireysel görüşme, psikoeğitim, grup çalışmaları, sevk ve yönlendirmeler yapılmaktadır. Ayrıca kronik ruhsal bozukluğu olan veya ileri tedaviye ihtiyaç duyan bireylerle de psikiyatrik görüşmeler gerçekleştirilmektedir. Söz konusu çalışmalar afet bölgesinde kurulan çadır alanları ve diğer toplu yaşam alanlarının yanında, zarar görmemiş hanelerde yaşayan afetzedeleri de ziyaret ederek gerçekleştirilmektedir.

Şiddet mağduru kadın ve çocuklar, 112 Acil Çağrı Merkezlerini aramak ya da Bakanlığımıza bağlı herhangi bir sağlık tesisine doğrudan başvuru yapmak suretiyle acil sağlık hizmetlerine erişim sağlayabilmektedir. Bakanlığımıza bağlı birinci, ikinci ve üçüncü basamak tüm sağlık tesislerinde şiddet mağduru kadın ve çocuklara, acil sağlık hizmetlerinin yanı sıra her türlü teşhis, tedavi, rehabilitasyon ve psikososyal destek hizmetleri sunulmaktadır.

Deprem bölgesine görevlendirilmiş çocuk gelişimciler ve diğer psikososyal destek ekipleri (psikolog ve sosyal çalışmacı) çocuk ergen psikiyatri uzmanları ile koordineli çalışmışlardır. Ayrıca diğer ilgili Bakanlık il temsilcileri (Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, MEB) ile de çocukların ihtiyaçları özelinde bireysel ve grup çalışmaları yürütülmüştür.

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanarak uygulamaya konulan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ulusal Eylem Planı” ile Bakanlığımıza verilen görevler eksiksiz bir şekilde yerine getirilmektedir. Konuyla ilgili olarak Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı başta olmak üzere ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılmaktadır.

Deprem bölgesindeki kadınlar için hijyen kitleri dağıtılmıştır. Bakanlığımızca gebe, bebek ve lohusalar için Demir ve D vitamini preparatları deprem bölgesine gönderilmiştir. Anne sütü ve emzirme danışmanlığı ile üreme sağlığı danışmanlığı hizmetleri de sunulmaktadır. Koruyucu sağlık hizmetlerinin yanında bölgede kurulan birinci basamak sağlık hizmeti sunum noktalarında, hastane ve sahra hastanelerinde kadınların yaşadığı sağlık problemlerinin çözümü için muayene ve tedavi edici sağlık hizmetleri de verilmektedir.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.